

הפרשה זיעזעה את חוגי הספרות בארץ — אך פירסומה נגנז עלידי התערבות מיסחורית וגרם לגל של שמועות

לפתוח את סגור ליבה ולרבר. מות יעל
הכריע גם אותם.
מי היתה יעל ברש?
יעל (28) היא ילדת הארץ. היא
למדה בתיכון עירוני ט' שבשכונת
יד אליהו שברום תל-אביב, הסמוך
לבית-הספר המיקצועי אורט יד-
סינגלובסקי.
אחרי שירותה הצבאי בא לידי ביטוי
כישורן הריקוד שלה. היא החלה
עובדת לצד הרקדן משה אפרתי
בלהקת המחול קול ודממה.
כשנודע בארץ על מה שהתחולל
בארצות-הברית סיפר עליה אחד
מעמיתיה הרקדנים, לדבריו, היתה
יעל בחורה אינטליגנטית, בעלת
חושבים טובים, כישורן יצירה,

קול ודממה יעל ברש (מסומנת בחץ) בצילום מתוך מחול אפרתי. יעל הגיעה אל אפרתי, רקדן מפורסם בזכות עצמו, אחרי שירותה אפרתי. יעל הגיעה אל אפרתי, רקדן מפורסם בזכות עצמו, אחרי שירותה

היא הקדישה את חייה. בעולם זה גדלה והתפתחה יעל מגיל רך.
אחד ממפעליה הידועים של ברכה פלאי, בתחילת דרכה של ההוצאה, היה מועדון הספר, שיטת מכירת ספרים מינויים — שכללה את מיטב הספרים, כתחומים השונים — בתשלומים חודשיים ובהנחות.
הלווייתה של יעל נערכה בבית-

מחול המוות

שני יעל

העלמין בקריית-שאל בערב חגי הסוכות. באותה שעה ממש, לגמרי במיקרה, נקבר לא רחוק ממנה ישראלי אחר שמצא את מותו בנכר. היה זה אפרים הלפרן, שנורה בגרמניה באופן מיסחורי. גם נסיבות מותו לוטות בערפל. גופתה של יעל, כגופת הלפרן, הוטסה מחו"ל לארץ.

הבאים להלוויות באותו יום לא הבחינו בתכונה מיוחדת סביב הלווייתה של יעל. מסע הלווייה התנהל לאיטו, כשבני משפחה קרובים, חברים ורקדנים שהכירו את יעל, צועדים בדומיה אחרי הארון.
הסבתא ברכה הוטעה אל הקבר הפתוח במכונית גדולה. הטקס היה קצר. אחרי הקבורה הונחו זרים על הקבר. זה לצד לזה של מסדה ושל דפוס פלאי, ושל חברים וקרובים. כמו חברים בקבוצה, שהתחייבו לשמור סוד, נמנעו משתתפי הלווייה מלדבר בקול-ידם על הפרשה המוזעזת. אט-אט הם עזבו את שטח בית-הקברות בדממה מוחלטת.

אחת מחברותיה הטובות של יעל, שהיתה בני-יורק ביום שבו נמצאו הגופות, לא הספיקה להתאבל על מות חברתה, ושעות ספורות אחרי קבורת הרקדנית נחת אסון על ביתה שלה. אחיה נהרג בשרון, כמשטוס קל, שבו טס טיסת-אימון, התרסק סמוך לכניסת החג.

על מות

יעל ברש

סתאבילים:

אמה:	שרה ברש
אחיה וגיסתה:	יואב ודורית ברש
אחותה וגיסה:	רותי ומייקל נייגרטן
סבתה:	ברכה פלאי

ההלוויה תתקיים היום, יום רביעי, י"ד תשרי תשכ"ד 21.9.83 בשעה 12.00 בצהריים בבית העלמין בקריית-שאל.

כואבים את מותה של

יעל ברש

אילה ויצחק הכהן, נויה אילון, נדב הכהן, יעקב הכהן, עפרה גורני ובני משפחותיהם

בלי סיבת המוות מודעת-האבל של בני משפחתה של יעל, שפורסמה בערב חגי-הסוכות, לצד מודעת השתתפות באבל של קרובי-משפחה (למטה). למרות שהמודעה לא חשפה את הטראגדיה הנוראית של משפחות ברש ומלאי, עבר הסיפור המזעזע מפה לאוזן בחוגי הספרות והריקוד בארץ.

היטב בעולם התרבות והספרות בישראל.
סבתה מצד האם היא ברכה פלאי, בת ה'91, ששמה נקשר בהוצאת מסדה ומפעל האנציקלופדיה העיברית. ברכה נולדה באוקראינה, בשנת 1892. נישאה בגיל 22 למאיר פלאי ועלתה לארץ ב'1921, כשהיא בת 29.

בארץ פתחה ברכה פלאי סיפריה עממית בשם עבר, ותרמה תרומה נכבדה לעולם הספרות הארץ-ישראלית לפני קום המדינה. ב'1932 היא ייסדה את הוצאת מסדה, שהתמחתה בהוצאה לאור הן של ספרות יפה והן של אנציקלופדיות למבוגרים ולבני-נוער. לצד סיפרי עזר שונים, ותנ"ך עם פירוט גורדון, לא מכבר סיפרה סבתה של יעל על קשריה הקרובים עם צמרת הספרות הארץ-ישראלית דאז, חיים נחמן ביאליק, שאול טשרניחובסקי ואחרים. גולת-הכותרת של הוצאת מסדה היתה מיפעל האנציקלופדיה העיברית, שתחילתה בראשית שנות ה'50 וסימונו לפני זמן לא רב.

שניים הם צאצאי ברכה ומאיר פלאי. בן, אלכסנדר, כוגר האוניברסיטה העיברית האחראי על דפוס פלאי ועל ההוצאה לאור של האנציקלורפדיה העיברית. ובת, שרה, היא אמה של יעל, שהתחתנה עם יצחק ברש. אביו של בעלה, היה הסופר הידוע אשר ברש. יצחק ברש היה בעבר בעל בית-דפוס. חלק מספרי אביו יצאו לאור בהוצאת מסדה.

מלבד יעל נולדו לשרה ויצחק ברש עוד שני ילדים: רותי ויואב, מי שמנהל כיום את הוצאת מסדה, והידוע בזכות עצמו בעולם הספרות והמו"לות בארץ. השפעת הסבתא על המשפחה, הניכרת גם כיום, באה לא מעט בזכות העולם התרבותי העשיר שלביסוסו

חושיהומור ורצינות בעבודה. מיכלול של תכונות המכטיח הצלחה על הבימה, במיקצוע הדורש רמת מיומנות גבוהה.
יעל היתה תלמידה של קטיה מיכאלי, המורה שגידלה דור שלם של רקדנים. היא למדה בבית-הספר גזליאריד בארצות-הברית, ושם גם עברה, במשך כשנה, כרקדנית באחת מלהקות המחול המודרניות בני-יורק. בארץ היא הופיעה במופע סולו, לפני כשנתיים.

הקהילה הקטנה של הרקדנים בארץ, שבה כולם מכירים את כולם, נדהמה לשמע הידיעה. חברים לעבודה-לשעבר טילפנו זה לזה והעבירו בלחש את דבר האסון. "הרגשתי כאילו אחותי נהרגה", אמר רקדן שאמנם לא רקד לצידה על הבימה, אך שמע את שמה. בגלל הריחוק ממקום האירוע רבו השמועות והניחושים על המניעים ועל דרך מותה של בניהווג.

יעל הכירה את בעלה בארצות-הברית. הם היו נשואים חמש שנים, והחברים בארץ לא יכלו לדעת אם אפשר היה להבחין אי-פעם בעבר בסימנים שיכלו להעיד על טראגדיה אפשרית, כפי שהתרחשה.

הריבוים בלחש רק הגבירו את גל הניחושים, שלא היה לו שום בסיס עובדתי.

הלוויה דוממת
ל על היתה דווקא הפחות מוכרת במישפחת ברש, שלא לרבר על כך שהיתה אלמונית, למי שלא הכיר את כל קהילת הרקדנים בארץ. מישפחתה היא מוותיקות הישוב בארץ, ומעורה